

РЕШЕНИЕ

№ 7131

гр. София, 25.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 16.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **11636** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс, във връзка с чл.238, ал.3 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

Образувано е по жалба на Т. И. М. против медицинско удостоверение № 179/1 от 20.10.2021 г., издадено от Централната експертна лекарска комисия при Медицински институт – МВР.

Жалбоподателят твърди, че неправилно са тълкувани и приложени разпоредбите на чл. 129 и чл. 130 от НК и поддържа, че настъпилото траматично увреждане разкрива белезите на средна телесна повреда, а не на лека телесна повреда. Моли съда да отмени обжалваното медицинско удостоверение с произтичащите от това законни последици. Претендира разноски. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Ответната страна – ЦЕЛК при МИ - МВР, чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на жалбата. Представя писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят Т. И. М. работи като командир на отделение в група ООР на сектор ОП към 09 РУ на СДВР.

На 2.09.2020 г. при провеждане на СПО за обезпечаване сигурността, охраната и обществения ред жалбоподателят се опитва да задържи един от

протестиращите като в този момент усеща удар от твърд тъп предмет в лакътя на лявата ръка и избухва пиротехническо изделие. Т. М. изпитва силна болка в лявата ръка и лявата част на главата и с окото не вижда нищо. Извършен бил на място преглед от екип на Спешна помощ и е транспортиран до МИ МВР, където е хоспитализиран в Очното отделение..

На 10.09.2020г жалбоподателят подава до Началник 9 РУ СДВР докладна записка за претърпяната злополука , като прилага болничен лист за временна неработоспособност от 2.09.2020г до 30.09.2020г.Впоследствие Т. М. е ползвал отпуск за временна неработоспособност от 1.10.2020г до 20.10.2020г и от 21.10.2020г до 9.11.2020г /видно от представените на л. 13-15 болнични листове/, общо 69 дни.

На 20.10.2021 г. състав при ЦЕЛК-МВР, състоящ се от хирург, невролог, интернист-пулмолог и офталмолог въз основа на представените писмени документи е издал оспореното медицинско удостоверение № 179 / 1 в което е приел, че увреждането не е довело до трайно отслабване на зрението, а само до разстройство на здравето, извън случаите на чл. 128 и чл.129 от НК, което съставлява лека телесна повреда по смисъла на чл. 130 НК.

По делото е изслушана съдебно-медицинска експертиза, чиито фактически установявания съдът кредитира като обективно и компетентно дадени и ще коментира по-долу при излагане на правните изводи.

При така установените факти, като извърши по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК цялостна проверка за законосъобразност на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, Административен съд София – град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима /съгласно задължителните указания на ВАС дадени с определение № 5973 от 16.06.2022г по адм д. № 4975/ 2022г/, като подадена в законния срок от активно легитимирано лице, имащо правен интерес да оспори процесното медицинско удостоверение, което представлява подлежащ на съдебно обжалване индивидуален административен акт, издаден от изрично овластен за това административен орган съгласно чл. 238, ал. 3 от ЗМВР вр. § 1, т. 1 от ДР на АПК и непосредствено засяга права и законни интереси на жалбоподателя – да претендира и получи обезщетение за претърпяна телесна повреда при изпълнение на служебните задължения. Правният интерес на оспорващия се базира на разпоредбата на чл. 238, ал. 1 от ЗМВР, според която на служителите в МВР, претърпели телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща обезщетение в размер 10 месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

Юридическият факт, от който възниква правото на обезщетение, е вида на телесната повреда, претърпяна при или по повод изпълнението на служебните задължения. Установяването (констатирането) на този факт с правно значение е предоставено на ЦЕЛК (чл. 238, ал. 3 ЗМВР), която в този случай действа като експертиза за вида на телесната повреда и поради това като орган с административни правомощия. Следователно ЦЕЛК определя вида на телесната повреда като орган, овластен от закона с правомощие за това и въпреки че издавания от нея акт, с който определя вида на телесната повреда, е наименован "удостоверение" (наименование, възприето в правната теория, в административната и в съдебната практики, като наименование, отличаващо свидетелстващите документи от диспозитивните,

наричани актове), при изпълнение на правомощието си по чл. 238, ал. 3 ЗМВР ЦЕЛК издава констативен по своята същност индивидуален административен акт, с който констатира един факт с правно значение - вида на телесната повреда.

Съобразно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът е длъжен да прецени законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК – дали е издаден от компетентен орган, в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е с целта на закона. В тази връзка съдът установи, че оспореното медицинско удостоверение е издадено от компетентен орган. Според чл. 106, ал. 1 от Закона за здравето в съставите на НЕЛК работят лекари с призната специалност и с не по-малко от 5 години трудов стаж по медицина. Съобразно чл. 5 от Правилника за устройството и организацията на работата на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ – ДВ бр. 34 от 04.05.2010г.) „Устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза към лечебните заведения към Министерството на вътрешните работи (МВР), Министерството на отбраната (МО), Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерския съвет, Министерството на правосъдието и Министерството на физическото възпитание и спорта се извършват по реда на правилника”. Видно от цитираната разпоредба по отношение на дейността на ЦЕЛК при МВР се прилагат разпоредбите на правилника. Доколкото в Правилника липсва конкретна уредба на дейността на ЦЕЛК на МВР настоящият състав намира, че по отношение на работата на ЦЕЛК на МВР следва да се прилагат по аналогия разпоредбите, които уреждат дейността на НЕЛК, тъй като са съответно равни по ранг. Съгласно чл. 49, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ – обн. ДВ бр. 34 от 04.05.2010г.), НЕЛК се произнася с експертно решение, постановено от специализиран състав, определен съобразно водещата диагноза, като консултациите на останалите специализирани състави се вписват в експертното решение и са неразделна част от мотивите му. Във връзка с гореизложените мотиви настоящият състав намира, че посочената разпоредба действа и по отношение на ЦЕЛК при МВР, като в тази връзка съществува задължение при произнасяне на ЦЕЛК при МВР специализираният състав да бъде определен съобразно водещата диагноза на освидетелстваното лице. В оспореното медицинско удостоверение участват специалисти съобразно водещата диагноза на жалбоподателя, а именно хирург, невролог и офталмолог.

Решенията на органите на експертизата имат двойствен характер – от една страна те са индивидуални административни актове, а от друга страна са експертни медицински заключения. Поради тази причина и при извършването на контрол за спазването на материалния закон са необходими специални знания, с каквито съдът не разполага, поради което е и допуснал изслушване на СМЕ.

По делото не се спори относно обстоятелствата, при които е настъпило травматичното увреждане. Противоречивите позиции на страните касаят вида на телесната повреда – лека или средна, поради което от основно значение е заключението на съдебно - медицинска експертиза. Спорът между страните по делото е за вида на телесната повреда "термично изгаряне на роговицата и конюнктивалния сак в ляво око с проникване на чужди тела в роговицата и

конюнктивалния сак в ляво око” и по-точно дали това увреждане е причинило трайно отслабване на зрението на лявото око.

В ЗМВР няма определение кога едно телесно увреждане е средна телесна повреда. Няма и дефиниция на това понятие. В българското право единствено Наказателният кодекс съдържа определения на видове телесни повреди, в т.ч. на тежка и на средна телесни повреди - чл. 128, чл. 129 и чл. 130. Несъмнено е, че процесното травматично увреждане не е тежка телесна повреда. От основно значение е медицинският критерий за настъпилото травматично увреждане, от който следва да бъде направен и правният извод за вида на настъпилата телесна повреда.

От съдържанието на разпоредбата на чл.238, ал.1 ЗМВР е видно, че за да възникне правото на обезщетение, държавният служител в МВР следва да е претърпял телесна повреда, различна от лека. Легални определения на видовете телесни повреди се съдържат в Наказателния кодекс - в чл.128, ал.2; чл.129, ал.2; чл.130, ал.1, съответно за тежка, средна и лека. Съгласно чл.129, ал.2 НК телесната повреда е средна, ако е причинено: трайно отслабване на зрението или слуха; трайно затрудняване на речта, на движението на крайниците, снагата или врата, на функциите на половите органи без причиняване на детеродна неспособност; счупване на челюст или избиване на зъби, без които се затруднява дъвченето или говоренето; обезобразяване на лицето или на други части от тялото; постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота, или разстройство на здравето, временно опасно за живота; наранявания, които проникват в черепната, гръдната и коремната кухина. Изхождайки от данните и доказателствата по делото, по отношение на процесният случай е относим текста: "трайно отслабване на зрението". Следователно, за да бъде съставомерно от обективна страна едно травматично увреждане по чл.129, ал.2 НК, следва същото да е довело именно до трайно отслабване зрението. Съдебната практика сочи, че "трайно" означава за период по - голям от тридесет дни. Данните по делото сочат, че общия сбор на временната неработоспособност според болничните листове е 69 дни, което действително отговаря на изискването за трайност, но по делото не е доказана намалена способност на увреденото лице да възприема въздействията на външния свят чрез зрението такива, каквито са в действителност. Казано с други думи, настъпилата травма при жалбоподателя, не влияе върху възможността му за възприемане на околната среда. Според указанията, дадени в Постановление № 3 от 27.09.1979 г. на Пленум на Върховния съд, "... По смисъла на закона отслабване на зрението или слуха е налице, когато е намалена способността на увреденото лице да възприема въздействията на външния свят чрез зрението или слуха такива, каквито са в действителност. Ограничаването на тези способности има различни степени. Когато затрудненията водят до загуба на основната функция на зрението или слуха, е налице тежка телесна повреда. От друга страна, незначителните затруднения на зрението или слуха, които не се отразяват практически върху зрителната или слуховата способност на увредения, не следва да се третираат като "отслабване" по смисъла на чл. 129, ал. 2 НК. Отслабване е налице, когато има намаляване на зрителната или слуховата функция с практическа стойност извън случаите на слепота или глухота ..... Под "трайно" отслабване на зрението или слуха следва да се разбира един сравнително по-дълъг период на болестно състояние, чиято продължителност трябва да бъде поне около тридесет дни. Отслабването на зрението или слуха може да продължи за по-дълго време и да се превърне в постоянно, но това не е необходим елемент за съставомерността на деянието.

Терминът "трайно" има предвид само времетраенето, а не и характера на тези увреждания. Продължителността на временната неработоспособност не е единствен критерий за наличието на трайно затруднение.

Вещото лице е категорично в заключението си, че дори и при отказ на пациента да използва предписаната му оптична корекция на лявото око за далечна дистанция, зрителната острота на дясното око е съхранена без необходимост от използване на оптична корекция, тоест при синхронно гледане с двете очи не се предполага влошаване на зрителната функция. /т.6 in fine от заключението/. Наличието на необходимост от корекция на лявото око, сравнено с дясното око не се дължи на претърпяната травма, а на разликата в аксиалната дължина между двете очи при почти идентични стойности на кривината на роговицата на двете очи. Според вещото лице не може категорично да се твърди, че установения астигматизъм на лявото око е в резултат на претърпяната травма, тъй като липсват данни от предхождащи инцидента очни прегледи /л. 105 от делото, и заявено от в.л. в с.з./, а затрудненията в зрението на близка дистанция са характерни за възрастовата група над 40 год. в която влиза и жалбоподателят. Задълбочаване на влошаване на зрението, свързано с претърпяната травма не се очаква, дори е налице редуциране на стойността на необходимия за корекция астигматизъм. /т. 5 от заключението/. Зрителната острота на двете очи /гледайки заедно/ се приема за нормална при наличие на едно нормално виждащо око, поради естественото, едновременно и синхронизирано използване на двете очи. /т. 6 от заключението/. Измененията в задния очен сегмент на лявото око по-скоро не се асоциират с прекараната травма на лявото око, освен ако ударната вълна от взрива не е засегнала и дясното око, за което обаче няма данни /при нито един преглед или изследване не се съобщава за патологични изменения в дясното око/. Травматичното увреждане, получено от оспорвания, е довело редуциране на зрителната острота непосредствено след инцидента, като още на 14-я ден от инцидента в амб лист от 16.09.2020г е отразено, че е установена нормална зрителна острота за близка и далечна дистанция с корекция /л. 105 от делото и заявено в с.з. от вещото лице/. При наличие на оптична корекция няма трайно намаление на зрението още на 14-ден след инцидента. Според вещото лице трайното увреждане следва да е непроменящо се във времето, а в случая още на 14-я ден зрението е възстановено, дефектът е намалал и по-голяма част от чуждите тела са премахнати.

Следователно може да се направи извод, че намалението на зрението непосредствено след инцидента не се отразява на възприятията на жалбоподателя на околния свят посредством това сетиво. Не всяко намаление на зрението може да бъде квалифицирано като средна телесна повреда по смисъла на закона, а само онова, което води до промяна на възприемането на действителността посредством това сетиво. В случая предвид, констатациите на вещото лице изложени по-горе, в т.ч. и че още на 14-я ден от инцидента жалбоподателят е с установена нормална зрителна острота за близка и далечна дистанция с корекция, че при синхронно гледане с двете очи не се предполага влошаване на зрителната функция, то не е налице "отслабване" на зрението по смисъла на чл. 129, ал. 2 от НК, необходимо за квалифициране на процесното увреждане като средна телесна повреда. Ето защо, продължителността на увреждането в казуса е без значение (в този смисъл например Решение № 10802 от 11.07.2019 г. на ВАС по адм. д. № 7005/2018 г., V о.тд).

Изложеното до тук налага да се приеме, че като е определил травматичното увреждане на жалбоподателя, като такова съответстващо на лека телесна повреда по

см. на чл. 130 НК, административният орган е приложил правилно материалноправните разпоредби и е постановил акта си в съответствие с целта на закона.

Относно разноските: При този изход на спора на жалбоподателя не се дължат разноси. На ответника се дължат разноси за юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100лв., определен съгласно чл. 143 ал.3 АПК вр.с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Т. И. М. против медицинско удостоверение № 179/1 от 20.10.2021 г., издадено от Централната експертна лекарска комисия при Медицински институт – МВР.

ОСЪЖДА Т. И. М. да заплати на Медицински институт – МВР юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100лв.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните по реда на чл.137 АПК

СЪДИЯ: